

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201952
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619201952.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minska a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. P., nar. XX.X.XXXX a V. P., nar. XX.X.XXXX, obidve bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka Q. S. P., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXX a otec Q. P., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XX, zastúpený JUDr. Petrom Homolom, advokátom so sídlom v Bratislave, Zelinárska 6, IČO: 42 414 725, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. októbra 2019 č. k. 10P/130/2019-119, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zvýšení výživného p o t v r d z u j e s tou zmenou, že výživné na obe maloleté deti sa zvyšuje od 19.8.2019.

II. V časti výroku o zročnom výživnom napadnutý rozsudok m e n í tak, že zročné výživné za obdobie od 19.8.2019 do 30.9.2019 na maloletého Q. predstavuje sumu 71 eur a na maloletú V. 42,60 eura, ktoré bude otec povinný zaplatiť matke v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Topoľčany) rozsudkom zo dňa 14. októbra 2019 č. k. 10P/130/2019-119 pri právnom posúdení podľa § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zák. o rodine zmenil rozsudok OS Topoľčany sp. zn. 10P/59/2012 zo dňa 1.10.2012 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého Q. zo sumy 100 eur na sumu 150 eur a na maloletú V. zo sumy 70 eur na sumu 100 eur u obidvoch detí mesačne s účinnosťou od 1.8.2019 (výrok I.).

2. Zročné výživné za čas od 1.8.2019 do 30.9.2019 v sume 100 eur na mal. Q. a v sume 60 eur na mal. V. povolil súd otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur na každé dieťa spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok (výrok II.).

3. V ostatných častiach ponechal predmetný rozsudok nezmenený (výrok III.).

4. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

5. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že od poslednej úpravy zvýšenia výživného ubehla doba siedmych rokov, počas ktorej doby náklady na výživu a krytie ďalších odôvodnených potrieb mal. detí niekoľkonásobne vzrástli. V čase posledného rozhodovania o zvýšení výživného obidve deti navštevovali základnú školu (prvý stupeň),

prícom mal. Q. v súčasnej dobe už navštevuje strednú školu a mal. V. navštevuje druhý stupeň základnej školy.

6. V súčasnej dobe je matka nezamestnaná a absolvuje opatrovateľský kurz, ktorej činnosti sa mieni venovať aj do budúcnosti. Matka je naďalej vydatá, jej manžel zmenil zamestnanie a čiastočne mu klesol príjem. Ani jednému z týchto manželov nepribudla a ani nebudla žiadna vyživovacia povinnosť. Na strane otca došlo v porovnaní s poslednou úpravou zvýšenia výživného k zmene pomerov v tom smere, že mu pribudli vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom (dvojičky narodené v r. XXXX a k mal. A. P., nar. v r. XXXX, ku ktorému otec uznal otcovstvo). Otcovi takisto stúpol aj jeho netto mesačný príjem cca o 500 eur.

7. Návrh matky vyhodnotil súd po vykonanom dokazovaní za dôvodný, pretože od poslednej úpravy výživného došlo k nárastu životných nákladov maloletých detí a doteraz určená výška výživného už nie je postačujúcou na pokrytie vzniklých nákladov. Matka sa na výžive detí podieľa nielen finančne, ale aj osobnou starostlivosťou o tieto deti, čím si takisto plní svoju vyživovaciu povinnosť, k čomu musí súd takisto prihliadať. Otec okrem plnenia si povinnosti platiť výživné v súdom určenej výške, iným spôsobom na výživu detí neprispieva a ani ich už niekoľko rokov vôbec nekontaktuje.

8. Pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil súd vek a odôvodnené potreby obidvoch maloletých detí, pomery na strane obidvoch rodičov, dlhú dobu, ktorá prešla od posledného zvýšenia výživného, pričom dospel k tomu záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné zvýšené o 50 eur na mal. Q. a výživné zvýšené o 30 eur na mal. V.. Otec má síce ďalšie tri vyživovacie povinnosti, avšak tieto povinnosti má aj terajšia manželka otca. Matke s výživným na hore menované deti pomáha aj jej terajší manžel, čo nie je jeho povinnosťou. Na margo záväzkových povinností na strane otca súd uviedol, že na tieto prihliadal, pričom plnenie záväzkov samé osebe nemôže byť dôvodom k tomu, aby sa otcovi výživné vôbec nezvýšilo. Výživné ako také má prednosť pred inými výdavkami rodičov a rodič musí preto starostlivo zvážiť do akej miery sa môže zadĺžiť a aby takéto zadĺženie nemalo negatívny vplyv na plnenie si vyživovacej povinnosti.

9. Výživné zo strany otca nepoberá matka v rozpore s dobrými mravmi, ako tvrdil v konaní otec, pretože matka mu dlhuje 10.000 eur, ktoré od nej exekučne vymáha, pretože tomu bráni obsah ust. § 75 ods. 2 Zák. o rodine, podľa ktorého ak ide o výživné pre maloleté dieťa, neplatí obmedzenie, že ho nie je možné priznať, ak by priznané výživné bolo v rozpore s dobrými mravmi. Zvýšenie výživného považoval súd za adekvátne jednak veku a odôvodneným potrebám maloletých detí a jednak aj osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom na strane otca, ako aj jeho zárobkovým schopnostiam a možnostiam.

10. Vzhľadom k tomu, že k zvýšeniu vyživovacej povinnosti na obidve maloleté deti P. došlo počnúc od 1.8.2019, tak od uvedeného dátumu do 30.9.2019 zročné výživné na maloletého Q. predstavuje 100 eur a na maloletú V. v sume 60 eur, ktoré súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur na každé dieťa spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

11. Proti tomuto rozsudku prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal včas odvolanie otec, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.10.2019 sp. zn. 10P/130/2019 v časti napadnutej odvolaním zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne navrhol uvedený rozsudok v odvolaní napadnutej časti zmeniť tak, že návrh matky na zvýšenie výživného súd v celom rozsahu zamietne. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) takisto napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

12. Otcovi v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného pribudli vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom (dvojičky mal. B. a mal. U., narodené dňa XX.X.XXXX a k maloletému A. P., nar. X.X.XXXX, ku ktorému otec uznal otcovstvo dňa 27.6.2018). Okrem toho v spoločnej domácnosti otca žijú aj dve maloleté deti (I. Q., nar. XX.X.XXXX a X. P., nar. X.X.XXXX) pochádzajúce z predchádzajúcich manželstiev terajšej manželky otca, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav neumožňujúci sa jej zamestnať. Preto je spoločná domácnosť výlučne odkázaná iba na príjem zo strany otca.

13. Súd nesprávne vyčíslil netto príjem otca v sume 1.279 eur, keď do tejto sumy zarátal aj tie položky, ktoré sem nepatria (napr. daňový bonus spolu v sume 1.500 eur). Príjem otca tvoria dve zložky a to fixná

v sume 640 eur, ako mzda. Variabilnú zložku predstavujú príplatky za prácu nadčas, nočnú prácu atď. pričom to, že sa otec svojím príjmom dokáže dostať na hranicu 1.000 eur mesačne je dôkazom jeho šikovnosti, pracovitosti a najmä dôkazom jeho snahy finančne zabezpečiť domácnosť ako aj platenie súdom určeného výživného. V praxi môže dôjsť aj k tomu, že v súvislosti so znížením alebo obmedzením výroby klesne príjem otca iba na fixnú zložku, t. j. 640 eur mesačne.

14. Súčet mesačných nevyhnutných nákladov v rodine otca predstavuje spolu sumu 995 eur (plyn, úver, električka a odvoz odpadu). Vzhľadom na sedemčlennú domácnosť je potom po odčítaní uvedených nákladov veľmi ľahko prijať záver, koľko pripadá finančných prostriedkov na jedného člena domácnosti z rodinného rozpočtu mesačne. Súd sa takisto nevysporiadal s nastalou zmenou pomerov na strane otca a túto opomenul aj v jeho prípade zohľadniť. Takisto vôbec nezohľadnil ani nevyhnutne vynaložené náklady otca, ktoré boli v rámci konania prezentované a ktoré majú nepochybne výrazný vplyv na majetkové pomery otca a tým aj jeho schopnosť platiť výživné. Ust. § 78 ods. 3 Zák. o rodine bolo aplikované výlučne z pohľadu oprávneného z vyživovacej povinnosti, čím opäť nesprávne aplikoval zvolenú právnu normu, resp. ju zabudol aplikovať aj vo vzťahu k povinnému subjektu.

Zámerom otca nie je zbaviť sa povinnosti platiť súdom určené výživné. Napriek enormnej snahe a maximálnemu pracovnému vypätiu sa však už teraz stáva, že otec nie je schopný platiť súdom určené výživné riadne a včas.

15. Kolízny opatrovník a ani matka sa k podanému odvolaniu zo strany otca písomne nevyjadrili.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle § 62 a § 65 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a následne dospel k tomu záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne v plnom rozsahu. V ďalšom odvolací súd odkazuje na obsah odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (rozsudku), s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. V danom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom návrhu matky na zvýšenie výživného v prospech hore menovaných maloletých detí P. pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov v intenciách ust. § 191 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, v dostatočnom rozsahu zisti skutkový stav, ktorý aj následne správne posúdil podľa ním aplikovaných a zároveň aj odcitovaných ustanovení Zákona o rodine. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zvýšení výživného na obidve maloleté deti P. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil s tou zmenou (§ 388 CSP), že na rozdiel od prvoinštančného súdu stanovil počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti otcovi od 19.8.2019, t. j. odo dňa podania návrhu matky na zvýšenie

výživného na OS Topoľčany. Pre zvýšenie výživného od 1.8.2019 tak ako ho realizoval súd, t. j. spätne o osemnásť dní totiž zo skutkového vymedzenia nevyplývajú žiadne dôvody, pričom ani súd prvej inštancie ich v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol. V tejto súvislosti odvolací súd zvolil procesný postup podľa § 388 CSP aj pokiaľ ide o určenie výšky zročného výživného na každé z maloletých detí P. za obdobie od 19.8.2019 do 30.9.2019, keď v prípade maloletého Q. zročné výživné určil v sume 71 eur (aliquotné výživné za 13 dní mesiaca august 2019 v sume 21 eur + 50 eur zvýšené výživné za mesiac september 2019) a v prípade maloletej V. v sume 42,60 eura (aliquotné výživné za 13 dní mesiaca august 2019 v sume 12,60 eura + 30 eur zvýšené výživné za mesiac september 2019). Odvolací súd na rozdiel od prvoinstančného súdu nevzhladol dôvod k udeleniu splátok zročného výživného otcovi v sume 10 eur na každé dieťa, pretože pri predbežnej vykonateľnosti rozsudkov o výživnom, bez ohľadu na ich právoplatnosť (§ 44 CMP) mal otec už väčšiu časť určeného zročného výživného na obidve maloleté deti matke uhradiť.

19. Na margo správnosti napadnutého rozhodnutia ohľadne určenia výšky zvýšeného výživného na maloletého Q. v sume 150 eur a na maloletú V. v sume 100 eur u obidvoch detí mesačne, odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie sa precízne a na obidvoch stranách (t. j. maloletých detí P. ako aj ich rodičov) vysporiadal s nastalou zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1, 3 CSP. Nastalú zmenu pomerov totiž porovnával oproti r. 2015, v ktorom Krajský súd v Nitre svojím rozsudkom zo dňa 30.3.2016 sp. zn. 6CoP/26/2015 zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28.4.2015 sp. zn. 9P/251/2013 tak, že v konečnom dôsledku zamietol návrh otca na zníženie výživného a výživné na maloletého Q. prinavrátil na sumu 100 eur mesačne a na maloletú V. výživné prinavrátil na sumu 70 eur mesačne. V čase rozhodovania Krajského súdu v Nitre o návrhu otca na zníženie výživného v dôsledku podaného odvolania matky, a to rozsudkom zo dňa 30.3.2016 sp. zn. 6CoP/26/2015, krajský súd už vychádzal aj z existencie vyživovacej povinnosti otca voči dvojčikám mal. W. a mal. U., narodeným XX.X.XXXX. V súvislosti s určením výšky zvýšeného výživného na 150 eur, resp. 100 eur prvoinstančný súd správne zohľadňoval viac ako sedem rokov od predchádzajúcej úpravy výživného na tieto maloleté deti, ktorá bola realizovaná rozsudkom z októbra 2012, ktorý je bližšie špecifikovaný v rámci výroku napadnutého rozsudku. Na strane maloletých detí v súvislosti s aplikáciou ust. § 78 ods. 1, 3 cit. zák., bolo konštatované, že obidve deti podstatne povyrástli, čím sa ich matke zvýšili náklady na ich celkové zaopatrenie, pričom starší syn Q. začal navštevovať strednú školu a mladšia dcéra vyšší stupeň základnej školy. Na strane otca bolo zasa konštatované zvýšenie jeho netto príjmu cca o 500 eur mesačne a pribudnutie jednej vyživovacej povinnosti k maloletému A. P., narodenému v roku XXXX. Na strane matky hore menovaných detí P. k podstatnej zmene pomerov v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného nedošlo. Vychádzajúc z uvedeného nie je možné súhlasiť s odvolacou námietkou otca maloletých detí v tom smere, že súd prvej inštancie aplikoval ust. § 78 ods. 1, 3 Zák. o rodine jednostranne iba v prospech oprávnených maloletých detí P., a nie obojstranne, t. j. rešpektujúc aj záujem osoby povinnej platením výživného, t. j. otca týchto detí.

20. Odvolací súd poznamenáva, že za nedôvodnú považoval aj námietku otca ako odvolateľa týkajúcu sa nesprávneho určenia výšky netto zárobku otca, pretože správa jeho zamestnávateľa nachádzajúca sa na č. I. 29 potvrdzuje, že v nej žiaden daňový bonus nie je zahrnutý, a preto súdom určených 1.279 eur ako priemerný netto zárobok otca je správny.

Záverom odvolací súd poznamenáva, že v súvislosti s existenciou piatich vyživovacích povinností otca k maloletým deťom je iba logické to, že otec v snahe zabezpečenia výživy týchto detí musí vyvinúť aj maximálne pracovné úsilie, ktoré sa jednoznačne odvíja od jeho celkového počtu vyživovacích povinností. Čo sa týka poukazovania otca na existenciu nevyhnutných životných nákladov jeho rodiny, tak odvolací súd ich rešpektuje, avšak poukazuje zároveň na obsah ustanovenia § 62 ods. 5 Zák. o rodine, podľa ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

V kontexte uvedených dôvodov odvolací súd o podanom odvolaní otca ako v prevažnej miere o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. O trovách prvoinstančného a aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP a § 396 ods. 1, 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

22. Toto rozhodnutie prijal odvolací súd pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).